

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.

A parlamenti reformok.

Zombor, január 30.

Érthető a többségi pártnak minduntalan megnyilatkozó s megnyugodni nem tudó aggodalma, melylyel a kettős parlamenti reformot: a házszabály-reviziót és a választói jog reformját nézi.

Amaz feszélyező, kényes helyzetbe kényszeríti saját multjával szemben, mely sokkal elevebben él még az emberek emlékezetében, semhogy fegyverül ne volna szegezhető melléne a rosszakaratu ellenség által. Ilyen pedig van bővös-böven künn is, benn is mindenütt és mohón él a jó alkalommal, hogy a reformok támogatása alkalmából a kisebbségi korában indított győzedelmes obstrukció töviseivel párnázza ki többségi padjait. Van, van abban valami kényelmetlen, hogy aki az obstrukció vállán emelkedett az ország kormányrudjához, most az obstrukció lehetetlenné tételére nyujtson segédkezet, még ha a nemzetietlen okvetlenkedések ellen irányuló célzattal is; vagy hogy aki a Tisza-kormányának a házszabályok revíziója érdekében indított akcióját derékba törte, most a koalíciós Wekerle-kormányának ellenállás nélkül megszavazza.

A másik reform, mely a választói jog kiterjesztését tervezi a nemzettest alsó rétegeire is, kivált hogy a róla készülő törvényjavaslat alapelveiről ezidőszerint még teljességgel semmi sem tudható, sőt Andrássy Gyula belügy-miniszter nagy óvatossággal és következetességgel kitér az előleges tájékoztatásra felkinált alkalmak elől, a kínos, bizonytalanság nyomása alatt balsejtelmekkel gyöttri a lelkeket. Attól tartanak, hogy a negyedik renddel, ha beviszik az alkotmány sáncaiba, nem a nemzeti erő fog gyarapodni a törvényhozásban,

hanem — s a szociáldemokrácia alapján szervezett munkásság eddigi magaviselete erős valószínűséget ad a következtetésnek — ellenségeink száma fog szaporodni.

A házszabályrevízió kérdésében azonban a kavarodás felidézésére számító, mert ebből élő ugratókkal szemben felvértezhetik lelkiismeretüket nem csupán a „si duo faciunt idem, non est idem” elvével, hanem még inkább azzal az aranyigazsággal, hogy a védelem módját és mértékét mindenkoron a támadás természetéhez kell szabni. Valamint a tudományban, mely az objektív igazságot kutatja, hol az indukció hol meg a dedukció, hol az analízis hol meg a szintézis módszeréhez folyamodunk, azonképen egymással homlokegyenest ellenkező eljárásokat lehet és kell alkalmaznunk a körülmények szerint a gyakorlati politikában is. Ez nem következtelenség, hanem okosság. Obstruáltak akkor, mikor egyes-egyedül csak az obstrukció törhette meg a többség tultengő hatalmát? Helyes. De viszont lehetetlenné kell tenniük az obstrukciót, mikor csak így fegyverezhetik le a nemzetietlen kisebbségnek alkotmányunk fundamentumai ellen intézett támadásait és törvényhozásunk működésének megbénítására törő gonosz célzatait. Ez a politikai okosság követelménye.

Ami a választói reformot illeti, a belügyminiszter tartózkodása az előleges nyilatkozatoktól a mi viszonyaink között nagyon is érthető és csak helyeselhető óvatosság, de aggodalomra nem serkenthet senkit, aki a miniszternek nagy fajszeretétét ismeri.

Hasonlóképen a külföldön mind több és több megnyugtató jelenség mutatkozik arra nézve, hogy a negyedik rendben nemzeti politikánk veszedelmét

ne lássuk. A politikai jogok élvezete Németországban, Franciaországban, Ausztriában — Olaszországról nem is szólva — mindenütt erősen sorvasztja az internacionalizmus tápláló csatornáit. Mért lenne épen a mi szervezett munkásságunk más?

És last, but not least, nagy bizodalmat merithetünk ellenségeinknek, különösen az egységes Gross-Oesterreich magyargyűlölettől égő fanatikusainak magaviseletéből. Parlamenti reformakciónk majdnem akkora izgalmat kelt odaát, mint annak idején az osztrák választói jog reformja. Nyiltan és titokban szenvedélyesen vitatják a házszabály módosítás kérdését, mert a nemzeti magyar állam védelmét látják benne, ami odaát sohasem volt kedves, a mostani keresztény-szociálistáknak pedig egész fekete-sárga epéjét felforralja. Sőt Friedjung dr. annyira vete-medik, hogy egy müncheni magyarfaló ujságban lekorholja azt a néhány bécsi lapot, melyek nem tanusitanak kellő rosszakaratot a magyar házszabály-revizió kérdése iránt.

Vajjon azért dühöngenek, gáncsolódnak, szitkozódnak így, mert a módosítás — mint a mi ugratóink hirdetik — Bécs számára készül? Világért sem. Ők mindent dicsérnek, ami nekünk rossz s nekik jó; de mindent leszólnak, ami nekünk jó s nekik rossz. Okuljunk hát belőle!

A szerb nemzetiség.

(Folytatás.)

A viszony magyarság és szerbség között épen nem barátságos. József, a későbbi II. József császár megdöbbsentő képet fest, amikor a helyszínen szerzett tapasztalatai alapján, anyjához Mária Terézia királynőhöz a következőket írja: „De nem fejezhetem be vallásügyi észrevételeimet a nélkül, hogy fel ne említsem

FENNÁLL 1834. ÉV ÓTA.

Husvéth István

műfestője és kémiai tisztító intézete Zomborban.

Elfogad uri, női és gyermekruhákat
TISZTÍTÁSRA ÉS FESTÉSRE
a legolcsóbb árak mellett.

az egész illir népnek veleszületett és meggyökeresült gyűlöletét és irtózatát (Hass und Abscheu), mellyel a magyarok ellen viseltetik.

Nem vezettek megnyugtató eredményre sem az első (1771.), sem a második illir regulamentum (1777.), a császári kegy kisugárzásának ezen nevezetes okmányai, s a szerbség 1777 őszén Ujvidéken már egy kis parázs forradalmat csinált abból az alkalomból, hogy a kormányzat szükségesnek találta temetkezési szertartásaikat a közegészségügy érdekében reformálni. Megtiltatott a halottaknak a templomban vagy a mellett való eltemetése, valamint a halottaknak a templomokban való kitétele. A szerbség ezen reformokban vallása elleni merényletet lát. Nem járt eredménnyel az 1779-iki „Declaratorium illyricum” sem.

II. Lipót uralkodása a szerb törekvésekre nézve kedvező auspiciumok közt nyílt meg; a bécsi udvar a „szerb nemzeti kongresszusban” ellensúlyát kereste a „tulzó” magyar törekvéseknek. A temesvári híres kongresszus, bizonyára ezen udvari hangulat hatása alatt is, már egyenesen rettenetes képet mutat. Két párt van: egy udvari párt, mely tulnyomó többségben van és egy kis magyarbarát párt. Az utóbbi kész volt a magyar országgyűléssel tárgyalni, az előbbi egyenesen a császár elé kívánta terjeszteni panaszait és kérelmét. S milyen volt az udvari párt hangulata? Ime egy kis szemelvény egy udvari párti szónok beszédéből: „A magyarok, akik röviddel ezelőtt jöttek elő Ázsia barlangjaiból és származásuk bélyegét örökre változatlanul magukon akarják hordani”; „vadságuknak” Európa szeméi előtt még próbát kell kiállani, vajjon méltók-e arra, hogy a civilizáció területein belül megtűrhethők-e”. „A Rákóczi-féle vad jelenetekkel azért mocskolták be a XVII. és XVIII. század történetét, hogy felhasználva a birodalom kritikus helyzetét, mértéktelen követeléseik árját arra kionthassák”. „A szerb nép, melynek fényes tulajdonságai a világ bámulatára érdemesek, nem akarja a magyarok igáját tovább tűrni, elérkezett a várva várt pillanat, hogy „Illyria” Magyarországtól elkülöníttessék.

Hiába mondja Tökölyi Sebő, a magyar párt vezére: sulyos hálátlanság lenne tőlünk ily fellépés a magyarok ellen, kik nekünk az ő országukban lakást és megélhetést biztosítottak, akik ami testvéreinket, őseinket, amikor ezek hazátlan menekülők voltak, atyai keblükre fogadták; akik az ő erejüket velünk együtt évszázadokon keresztül a mi javunkra is fordították és ezért életüket, vérüket és vagyonukat kockára tették és akik a mi javunkat és boldogságunkat az ő boldogságuknak is tekintik.

Hiába taglalja ugyanő, hogy „szép dolog az a külön államterület és a szerb nép ezt bizonyít meg is érdemelné, nem ismer azonban más országot mint Szerbiát, amelyre a szerbeknek jogos igényök lehetne. Onnan jött a szerbség legnagyobb része, Szerbia volt ősi hazájuk és kiváltság leveleikben csakis Szerbia és nem egy másik pro-

vincia lett nekik visszaigérve. Hogyan lehetne tehát jogot formálni egy más állam valamely részére?”

Hiába fejtegeti Tökölyi, hogy a szerbek oda törekedjenek, hogy Magyarországon polgárjogot nyerjenek, állampolgárokul elismertessenek, hogy minden hivatalos állásba a szerbek is bejuthassanak; nem találja a szétszórtan élt szerbek érdekeit veszélyeztetve, ha a nemzeti kongresszus tovább fennáll, ahol a szerbek ügyei tovább is tárgyaltnak.

Hiába mindez, mert a híres kongresszus külön politikai testet, külön területtel és nemzeti határörsséggel kívánt konstituáltatni; sőt komoly szavak szerint az a hír is járta, hogy ez a kongresszus most említett kívánságaihoz azt az ígéretet is fűzte, hogy ha azok teljesítenek, négyvenezer szerb minden pillanatban kész a császár egy intésére őt a magyarok ellen követni. A magyar nemzet a temesvári kongresszusnak azzal felelt, hogy 1791-ben a görögkeletieket tehát a szerbeket is befogadta a magyar állami rendbe, felruházták őket olyan polgári jogokkal és vallásszabadsággal, aminőt a magyarok is élveztek.

Ami a szerbségnek külön politikai területre vonatkozó igényeit illeti, az osztrák udvar nem utasította ezt vissza, mint ahogy sohasem utasította vissza kereken a szerbek semmiféle követelését. Csakhogy mint mindig, ugy ezuttal is mást gondolt a bécsi udvar és mást gondoltak a szerbek. Hogy mit akartak a szerbek, azt tudjuk, s hogy hogyan gondolta azt megvalósítani az udvar, azt jól jellemzi Tökölyi Sebő, midőn reámutat, hogy ezen a külön területen nem a szerb lenne az ur, hanem belevonatnék az osztrák centrális igazgatásba, mely valószínűleg a vallási autonómiájukat és a nemzeti kongresszust sem tűrné meg. Hogy Tökölyi Sebőnek igaza volt, megmutatta az 1849. évben császári parancsra alakított szerb Vojvodina és annak igazgatási formája.

(Folyt. köv.)

H i r e k.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Elischer Lajos dunaszerdahelyi járásbírósi végrehajtót a topolyai kir. járásbíróshoz helyezte át.

Kölcsönös áthelyezés. Az igazságügyminiszter Szabó Béla szabadkai törvényszéki és Katancsics Péter kovásznai járásbírósi irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

Lyceumi előadás. Lévy Gyula fővárosi színművész vasárnap, február hó 2-án délután 5 órakor a városháza dísztermében előadást tart Madách Imre Az ember tragédiájáról.

Tisztviselők védelme. A kereskedelemügyi miniszter azon tapasztalata alapján, hogy a fegyelmi vizsgálat alá vont állami alkalmazottak az alárendelt hatóságoknál állásuktól sok esetben tulbuzgóságból akkor is felfüggesztetnek, amikor ezt komoly érdekek nem követelik. Rendeletet bocsátott ki, amelyben kimondja, hogy a fegyelmi vizsgálat alá vont alkalmazott csak két esetben függeszthető föl, nevezetesen akkor, ha azt a hivatal vagy intézet tekintélye és a szolgálat érdeke föltétlenül megkívánja, továbbá akkor, ha a fegyelmi vizsgálat alatt álló alkalmazottnak a szolgálatban való meghagyása a fegyelmi vizsgálat sikerét kockáztatja.

Nyomdászok mulatsága. A zombori könyvnyomdászok felállítandó szanatóriumok javára f. hó 15-én táncmulatsággal egybekötött műkedvelő előadást rendeznek a városi színházban. Színe kerül: „A nőkérdés”, vigjáték 1 felvonásban és „Az angol kisasszony” 1 felvonásos bohózat. Nemes ambíció, s humanizmus fogott kezét az előadás sikere érdekében. Városunk közönségének szíves pártfogásába ajánljuk, ha egy estét kellemes, derült hangulatban óhajt eltölteni. Hisz a pártolása erkölcsi kötelessége társadalmunknak. Mindnyájan érezzük, mennyit tett a sajtó a kultúra érdekében. Neve s a szabadság fogalma szinte elválaszthatatlan. S mialatt a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtó csemegét feltálalják nekünk, mérget szívnak magukba, az ólombetűk pusztító, tüdőt öló mérget. Támogassuk tehát nemes törekvéseikben nyomdászainkat, hogy erkölcsi sikerük az anyagival párosuljon s minél előbb felépülhessen a kultúra áldozatai számára a nyomdászok szanatóriuma.

Nappali áram. F. hó 29-én mintegy tizenöt érdekelt értekezletre jött össze a kath. legényegyesületben, hogy a nappali áram behozatalának módozatairól tanácskozzék. A villamos társaság havi 2000 kor. biztosítása esetén hajlandó a nappali áramot szolgáltatni. Az értekezlet elhatározta, hogy egyfelől felhívja a motortulajdonosokat egy kötelező nyilatkozat aláírására, melyben egy évi időtartamra bizonyos mennyiségű havi áramfogyasztásra kötelezik magukat, másfelől kérvényt intéz a városi tanácshoz a mozgalom erkölcsi és anyagi támogatása érdekében. Egy kis jóakarattal és áldozatkészséggel a nappali áram kérdése, mely oly fontos anyagi érdekeket érint, bizonyosan megoldható s reméljük, hogy egy iparosaink saját érdekében, valamint a törvényhatóság is győnge iparunk fellendítése érdekében mindent meg fognak tenni, hogy a nappali áramszolgáltatás annyi meghiusult próbálgatás után végre valóra váljék.

Állatszámilálás. A földmivelésügyi miniszter valamennyi törvényhatósághoz most adta ki körrendeletét a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló törvény alapján foganatosítandó tavaszi haszonállat számlálás tárgyában. A rendelet értelmében a haszonállatok minden községben a legelőre kihajtás előtt, de legkésőbb március végéig összeírandók. Az összeírást a járási m. kir. állatorvosok az egészségi vizsgálatok alkalmával ellenőrzik. Az összes községek állatösszeírási lapjait május hó 1-ig kell a földmivelésügyi minisztériumba felterjeszteni, ahol az adatokat a minisztérium mezőrendőri osztálya fogja feldolgozni.

A vicinálisok kérelme. A gazdasági kiegyezéssel kapcsolatban a kormány törvényjavaslatot terjesztett az országgyűlés elé, hogy a gőzhajózási vállalatok felmentessenek a szállítási adó alól. Most az összes helyi érdekű vasutak folyamodnak a kereskedelmi és pénzügyi ministerekhez, hogy a szállítási adótól való állandó mentesség a helyi érdekű vasutakra is terjesztessék ki. Sürgősen megkeresik a törvényhatóságokat, hogy ezt a kérelmüket pártolják.

Fegyverhasználat. Mult vasárnap Csurogon Bognár István csendőrszervező, Pergel István és Romcsév Gruja rendőrökből álló járőr a községben cirkált. Cirkálás közben betértek a csurogi nagykorcsmába, ahol Mándits Milos csurogi henteslegény mulatott. Mándits, aki — ámbár csak 28 éves — már 8 évig ült fegyházban emberölés miatt és most is feltételes szabadságon van, a járőr láttára indulatoskodni kezdett. Miután közismeretes, hogy Mándits folyton revolverrel jár, a járőr vezetője, Bognár csendőrszervező felszólította, hogy revolverét adja át. Mándits erre kirántotta revolverét és a csendőrszervezőre fogta, aki e kritikus pillanatban elsütötte fegyverét. Mándits jajszó nélkül összeesett. A csendőrgolyója átjárta testét és a falba furódott. Mándits sulyos betegen fekszik. Élőbenmárádása azonban valószínű, mert a golyó nemes szerveket nem sértett meg. A hadbírószék vizsgálatot megindította.

Eljegyzés. Borsódi Latinovits Stanci városi tanácsnok és tb. főjegyző e hó 26-án eljegyezte Hoffmann Ilonka kisasszonyt Zomborból. Szívünk őszinte jókívánságai kísérik kiváló munkatársunkat életének ez új forduló-pontján.

Uj ügyvéd. Dr. Trischler Aladár hód-sági földink a napokban ügyvédi oklevelet szerzett.

Műkiállítás Zomborban. A budapesti Eggenberger-féle könyv- és műkereskedés február hó 9-ikén nagyszabású műkiállítást nyit meg Zomborban. Fernbach Károly főispán saját főispáni termetét volt szives e célra átengedni. A tárlaton, mely a fővárosi sajtónak is osztatlan tetszésével találkozott, a régibb és újabb festőnemzedéket vagy negyven mester képei fogják reprezentálni. E műkiállításra előre felhívjuk a nagyközönség figyelmét.

Utépítések 1907-ben. A kereskedelemügyi miniszter az 1907. évben a felügyeleti és dologi kiadásokat betudva mintegy 6.000.000 koronát engedélyezett az egyes vármegyéknek ut és hidépítési célokra. Ebből az összegből vármegyénk 898.000 koronát kapott. A folyamatban volt utépítések összesen 14.000.000 koronát igényeltek.

A csecsemővédő-egyesület céljaira városunk jószívű kereskedői a következő adományokat nyújtották: id. Müller Vilmos 6 m. vászont, Schlieszer Sándor 10 m. vászont, Spitzer Sándor 10 m. vászont, Spitzer Vilmos 4 m. vászont, Topálovits M. 3 m. vászont, Bugarszki és Popov 7 m. barhetet, Czettl Vilmos 10 m. barhetet, Pánits Koszta 10 m. tennis flanel, Messinger és Offner 3 m. tennis flanel, összesen 63 m. kelmét; Báits Vitomir 25 m. csipkét, Goldfáhn Sándor 18 m. csipkét, Szabó Nándor Péter 27 m. csipkét, összesen 70 m. csipkét; Bikár P. Milutin 4 $\frac{1}{2}$ m. himzést, Stein Jakab 5 m. himzést, Weidinger S. és Zs. 16 $\frac{1}{2}$ m. himzést, Polzovits Testvérek 4 m. himzést, összesen 30 m. himzést; Bikár P. Milutin 1 vég perlit, Goldfáhn Sándor 1 vég perlit, Weidinger S. és Zs. 4 vég perlit, Engel Mór 3 vég perlit, Szabó Nándor Péter 1 vég perlit, összesen 10 vég perlit; Báits Vitomir 245 gombot és 1 orsó cernát. — Ezt az anyagot önként vállalkozó, hasonlóan jószívű nők dolgozták és dolgozzák fel s a kész ruháskák pár napig az üzletek kirakataiban elhelyeztetnek. Részben használt, részben új kész ruháskát adományozott: Koszterszitz Józsefné 13 darabot, Mrákovits Mihályné 3 drbot, Pimpi Károlyné 2 drbot, Sztrilich Istvánné 1 drbot, összesen 19 darabot. — Az adományoknak az egyesülethez leendő felküldéséről Léway Nándorné (V., Szóntai-u. 16. sz.) gondoskodik. Az adakozók köszönet fejében érezzék át azt a nagy örömet, amelyet adományaikkal okoznak a szivekben.

A szegedi tisztviselők fizetése. Szeged város közgyűlése egy heti tanácskozás után rendezte a tisztviselők fizetését olyképpen, hogy valamennyinek a fizetését aránylagosan fölemelte s egyben a korpótléket is szabályozta. Itt volna az ideje, hogy a zombori tisztviselők fizetése is megfelelően rendeztetnék.

Vádirat a milliós bűnperben. Az a szenzációs bűnper, mely a bajai kereskedelmi és iparbank egymilliókétszáz ezer koronás fönyereménye nyomán támadt, már vége felé közeledik. A szabadkai kir. ügyészség vádiratot adott a sorsjegyesalás ügyében. A vádirat szerint vádat emel a kir. ügyészség a vizsgálati fogságban levő Wagner Sándor könyvelő, a szabadlábban levő Prigly Károly pénztárnok, mint tettes társak és az ugyan-csak szabadlábban levő Schön Antal vezérigazgató, mint segéd ellen család bűntette miatt. Ezenkívül Wagnert és Schönt okirathamisítással is vádolja a kir. ügyész. A vádirat elismeri, hogy közvetlen bizonyíték eddig nem merült fel a vádlottak bűnössége ellen, de a gyanúkok oly alaposak, hogy a vádirat indítványt meg kellett tenni.

Csőd. Az ujvidéki kir. törvényszék Gavanszky Mladen szenttamási lakos ellen a csődöt elrendelte.

Beszéda. A zombori tanító- és tanítónőképzőintézet növendékei, köztartásuk javára, a péterváradai cs. és kir. 80. gyalogezred zenekarának közreműködésével 1908. évi február hó 2-án (vasárnap) a városi színházban és az „Elefánt” szálló összes termeiben tánemulatsággal egybekötött Szent-Száva beszédát rendeznek a következő műsorral: 1. Zaic. Száva-parti jelenet. 2. Báity I. Guszlár halála, ballada. 3. Jenko D. Ifju Jélka, románc. 4. Kuhács F. Virradatkor. 5. Krany-csevits P. Mikor az első napsugár... megkötötött quartett. 6. Malát. Cseh népdalok. 8. A hegyek koszorújából, nyolcadik jelenet. Kezdeté 8 órakor.

A magyar államvasutak hosszúsága. A magyar államvasutak kilenc üzletvezetőség alá vannak rendelve a következő beosztással: A budapesti jobbpárti üzletvezetőséghez 1304 kilométer vonal tartozik, a zágrábi üzletvezetőséghez 1380 klm., a budapesti balpárti üzletvezetőséghez 1504 klm., a szombat-helyi üzletvezetőséghez 1671 klm., a debreceni üzletvezetőséghez 1684 klm., az aradihoz 1740 klm., a miskolcihoz 1787 klm., a kolozsvárihoz 1855 klm. és a szegedi üzletvezetőséghez 3238 klm. hosszu vonal tartozik. A magyarországi államvasutak teljes hossza tehát 16163 klm. Ezzel szemben az osztrák államvasutak összes kilométer száma 15200 klm. A Máv. üzemében 8800 kilométernyi vonal van, míg Ausztriában az állami üzemben levő vonatok hossza 5200 kilométer. A magyarországi magánvasutak azonban csak 4857 kilométert tesznek ki, míg az osztrák magánvasutak hossza 7950 klm.

Pénzt, vagy életet! Tóbiás Lajos borota-pusztai szőlősgazda a múlt évben Polyák Lukács szőlőmunkásnak kiadta szőlőjét megmunkálás végett. A munkabérré vonatkozólag szerződésileg állapodtak meg, mely szerint Tóbiásnak három részletben kellett a munkabért megfizetni. Polyák fizetésének két részletét a kikötött időben fel is vette, de a harmadik részlet határidejét nem akarta bevárni, s már szeptember 16-án, holott a fizetési nap szeptember 20-ika lett volna, felkereste Tóbiást és követelte tőle pénzt. Tóbiás azonban a határidő előtt nem akart fizetni s ezért Polyák fenyegetőzve távozott a házból. Másnap reggel Polyák átment Rém községbe és ott revolvért vásárolva, felfegyverkezve tért vissza és ismét beállított Tóbiáshoz pénzt követelve. Minthogy Tóbiás ekkor sem akart engedni, Polyák előrántotta revolverét és rászegezve Tóbiásra, agyonlövessel fenyegette. A megrémült Tóbiás két lépésnyire hátrált, mire Polyák elsütötte a revolvért és mindkét töltényt, amelylyel a fegyver fel volt szerelve, kilötte. Az első golyó nem talált, de a második a jobb oldalon a hasüregbe furódott s életveszélyes sérülést okozott. A szerencsés véletlen folytán azonban Tóbiás felgyógyult és zsaroló támadója ellen a feljelentést megtette. A múlt kedden ítélték felette a szabadkai esküdszék és szándékos emberölés kísérlete miatt mondta ki bűnösnek s ezért 6 évi fegyházra ítélte.

A tékozló fiu. Csávolyról írják: Ott György ellopott az apjától 200—300 koronát és nagy hejehuják közt elmúlatta. A tékozló fiut az apja feljelentette a rendőrségnél, mely rögtön kiment elfogatására. A boros üvegek mögül kellett elhurcolni a magáról megfeledkezett fiut és rögtön bezsupolták a község házára, ahol apja már várta. Mikor apját meglátta, sirva fakadt és annyira szégyelte tettét, hogy kést rántott és a torát elmetsette. Állapota életveszélyes s életbenmaradásához kevés remény van.

Táncvigalom. A bezdáni önkéntes tüzoltó-testület február hó 8-án a Dobos-féle vendéglő termeiben táncvigalmat rendez.

Kertész Albert szabadlábban. Lapunk egyik múlt számában hirt adtunk arról, hogy a szabadkai rendőrség Kertész Albertet többrendbeli váltóhamisítás miatt tartóztatta. Mint most bennünket értesítenek, — miután rokonai az ügyet teljesen rendezték — tegnapelőtt az ügyészség szabadlábba helyezte.

Közgyűlés. A zombori általános ipar-testület február 2-án tartja meg ez évi rendes közgyűlését.

Elfogott szélhámós. Ószivácon már két éven át egy megnyerő modorú szerb fiatal ember járt a szerb családokhoz és segélyt kért tőlük, hogy a zombori szerb preparandiában megkezdett tanulmányait folytassa, miután teljesen szegény árva. A szerb családok készséggel segítették a rokon-szenves ifjút, ki feltűnő csinos eleganciával öltözködött. Szívesen látták maguk között, jól megvendégelték s pénzzel is elég gavallérosan ellátták. Végre kiderült, hogy az illető egy közönséges szélhámós. Schol sine a preparandiába beiratkozva, hanem egy horvátországi helynélküli kereskedősegéd. Teodorovits Dusán kereskedő felismerte a szélhámóst s nyomban jelentést tett a rendőrségnek. A szélhámós neszét vette, hogy megfigyelik s bujkálni kezdett a szállodákban. Végre a rendőrségnek sikerült Weisz Benő szállodájában nyakoncsipni és letartóztatni; a rendőrség Zomborba toloncolta.

A kardos asszony ura. A papucskormány alatt álló bácskai német parasztnak érdekes típusa állott a napokban a szabadkai esküdtbírósg előtt szándékos emberölés kísérletével vádolva. Ahogy bevezették a vádlottat, szánakozó mosoly ült a nagyszámu falubeli hallgatóság ajkára. Félseg külsejű, nehézkes járásu ember a vádlott, Knipf Ádám garai földműves, akit a feleség jelentett föl szándékos emberölés kísérletéért. Nem hitte el róla senki, hogy valaha is puska lógott volna a vállán, annál kevésbé azt, hogy a bűnjelként felmutatott nehéz fegyver ravaszát az ő nyomorék karja húzta volna föl. Pedig megtörtént az eset. Knipf Ádám robusztus termetű felesége múlt év október havában fejszét fogott a házi pincéjébe készülő „urára,” mire a felesége által már nem egyszer elpáhol ember puskája — elsült. Hogyan esett meg Knipf Ádámmal ez a hősi csuda, az a megtartott tárgyaláson kiderítetlen maradt. A felesége elmaradt a főtárgyalásról és panaszos meg tanuk híján a vádlott szavainak kellett hitelt adni. Az esküdtbírósg a deliktum fenforgására nézve „nem”-mel felelvén, a törvényszék a terhelte a vád és következményeinek terhe alól fölmentette.

Megölte a haragosát. Múlt év október 20-án, a Baja melletti Szeremlén gyilkos merényletet követett el Budai János nap-számos Szabó Ferenc ottani gazdálkodó ellen. A gyilkosság napján Budai János délután egy óra tájban betért Valkár József koresmájába, ahol néhány pohár bor elfogyasztása után hazament. Otthon egyet gondolt s öt óra után ismét visszatért a koresmába, hol idogálni kezdett. Körülbelül egy órával később a koresmába jött Szabó Ferenc, akire Budai már régóta haragudott, mert ez állítólag mikor Szlavóniába együtt dolgoztak, Budai béréből 12 koronát visszatartott. Budai ellenfele láttára haragra lobbant, majd mikor Szabó Ferenc a koresmából eltávozott, egy ásót kerített és azzal követni akarta Szabót. A koresmáros Budai kezéből elvette az ásót, aki most már egy dorongot kerített s ezzel állott lesben. Szabó mit sem sejtve, átment egyik ismerősehez, ki a koresma szomszédságában lakott. Innen kijövet került össze haragosával, Budaival, aki őt megtámadta és a vastag doronggal addig ütötte, míg Szabó Ferenc ott a helyszínen meghalt. Szándékos emberölés bűntette miatt vádolva állott hétfőn a szabadkai kir. törvényszék, mint esküdtbírósg előtt Budai János. Az esküdtek a bűnösséget megállapították, mire a törvényt alkalmazó bíróság Budait 6 évi fegyházra ítélte.

Korrektúra. Egy csekélyke korrekturát követett el egy hercegszántói parasztember a bajai Spitzer Benő és Társa cég szeszgyárában, de a cég ezt rossz néven vette és feljelentette. Egy hercegszántói földműves — kilétét eddig még nem lehetett kinyomozni — eladott a Spitzer Benő és Társa cégnek 12 és fél métermázsza kukoricát. Az átvételről szóló cédulát ennyiről is állította ki a számtartó ispán. A derék

ember azonban kijavította a dolgot, amennyiben 12:50 elé egy 1-est irt s így az irodában 112 és fél métermázsra kukoricát fizetett ki neki. A csalásra csak későn jöttek rá, mikor a család már eltávozott. Az esetet feljeltették a csendőrségnél.

Hamis husz koronás. A bacs-bokodi községi pénztárból a napokban a bajai kir. adóhivatalba pénzt szállítottak be és ebben volt egy hamis husz koronás. A husz koronával persze a község károsodik, mert most már nehéz volna megállapítani, hogy melyik fél esalta meg a községet.

Kalandvagyó fiu. A fiúmei rendőrség a napokban a pályaudvaron egy fiatal gyerekmembert tartóztatott le. A gyanús viselkedésű ifju Szabó Oszkár tizenöt esztendő ujjvidéki tanuló, ki megszökött hazulról, hogy kalandos uton az Oceánon tulra juthasson. Vallatásakor beismerte, hogy a Caronia nagy oceánjáró gőzessel akart Amerikába menni. Megmotozásánál pénzt nem találtak nála, csak egy buldogg revolvert, melyet otthon esent el az apjától. A rendőrség távirati értesítést küldött az esetről Ujjvidékre a fiu szüleihez és addig, míg hazulról nem intézkednek, a kalandvagyó ifjut a rendőrségen tartják.

Életmentő anya. Takács Ferenc 23 éves bajai szőlősköbéli lakos a napokban szerelmi csalódása fölötti elkeseredésében gyufaoldatot ivott. Az életunt legény édes anyjának bevallotta, mikor már a veszedelmes ital hatása folytán kinok közt vergődött, hogy el akarta emészteni magát. A megrémült anya nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem gyorsan tejet itatott a legénynyel, aki a gyors segély folytán orvosi beavatkozás nélkül magához tért és teljesen jobban lett.

A haragos boszuja. Bajánáz Marin béregi lakos haragosa volt Matsinovits Márkónak. Már régen szötte a tervet, mikép álljon rajta boszut. Végre a mult héten lesbe állt és épen akkor, amidőn Matsinovits hazafelé igyekezett, a sötétből előugrott és alaposan megbieszkázta. Matsinovits támadóját feljelentette a bajai bíróságnál s a bíróság 14 napi fogházra és 20 korona pénz-bírságra ítélte.

A pofon bére. Egy kövér, subába burkolódzó szállási atyafi kopogtat egy vidéki város büntető járásbírság ajtaján.

— A pénzemér gyűttem, tekintetes ur — mondja.

— Miféle pénzéért?

— Hát a Fazék Márton pofona ügyében. Mondta a Fazék felesége, hogy megfizették már az öt forintot, mert kigyűtt a végrehajtó.

A bíró most már megértette, miről van szó. A kövér embert felpofozta Fazék Márton s minthogy ő maga nem mert elégtételt venni ezért a szálláson is becsületsértő inzultusért, a bíróságnál keresett elégtételt. A bíró el is ítélte Fazék Márton 10 korona pénzbüntetésre. Ezért jött most a felperes, kinek a bíró megmagyarázta, hogy az a tiz korona, amit Fazék Márton fizetett nem az övé, hanem az államé.

A subás magyar hallgatja a magyarázatot, mikor a bíró befejezte, megszólal ő is:

— No, ez is furcsa — mondja — engem vágnak pofon és az állam kapja meg a bérít. Azután busan lehajtott fővel távozott.

Karnevál öfensége, nagyszámu alattvalóitól kísérve, február hó 20-án tartja fenyves bevonulását Nizzába. Ennek a bevonulásnak és a vele járó ünnepek megtekintésére február 16-án a Magyar Utazási Vállalat R. T. (Budapest IV., Eskü-ut 3. és Erzsébet körut 12. sz.) irodája elite kirándulást rendez a Riviérára és vidékére. Részteljes programok ugyanott kaphatók.

Színház.

Lengyel Menyhért szatirikus korrajza **A hálás utókor** premierje volt hétfőn este Jászai bucsu felléptével, Gózon Gyula jutalomjátékául. Az előadás közepes számu hallgatóság előtt eléggé gyors tempóban folyt.

A szereplőkön látszott egy kevés készülttség ami „sajna” az utóbbi időben fehér holló számba ment. Jászai Olga (Ida) erőteljes drámai lelkülete és Gózon Gyula (dr. Hegyi) igen szép alakítása lekötötték a figyelmet. Jászai szép virágescskrot, Gózon Gyula pedig babérkoszorut kapott.

Kaposy Józsa a társulat művész colaturat énekes-nőjének jutalomjátékául f. hó 28-án Bokor József remek zenéjű operetteje **A Kis Alamuszi** ment, teljesen üres ház előtt. Közönségünk az egy-két bérletszünetes előadás alatt a színházat egyáltalában nem látogatja. A három hónapos saison alatt kifáradtak volna? Talán nem a műélvezet vonza, hanem csak szokásból vagy inkább feltűnési viszketegből, csillogásból járnak az előadásokra. Érthetetlen. Ha ily művésznő fellép, mint Kaposy Józsa, a színházat zsufolásig kellene megtölteni. Rászolgált erre művészi énekével, diszkrét kedves játékával. A esekély számu, de hálás műértő közönség nagyobb ovációban részesítette a művésznőt, mintha teljesen zsufolt ház lett volna. Tisztelői gyönyörű babérkoszorúval és csokorral lepték meg.

Solymósy (Mac Donald) ügyesen alakított, Csanády (Sarah) szerepében immelámmal játszott, az öltöző szoba jelenetben előforduló táncot elhagyta, Gózon Gyula (Tom) megfelelt. A teljes készületlenség kivrívó volt, mert a nyílt színen jeleneteket ismételték meg.

Gyulai (Mérvelieux báró) esetlen mozdulataival akaratlanul komikus látványt nyújtott. Heltai (Rettenetes káplár) egyszerűen fumigálta a közönséget.

Kovács Miksa karmester jutalomjátékául Mascagni Pietro egyfelvonásos operáját a **Parasztbecsületet** és nagy kabaré-estély adatott elő. A kabarén az elsőrendű színészek majdnem valamennyien közreműködtek. Kovács karmesternek érdemeit feleslegesnek tartjuk külön méltatni. Képességeit láttuk a La Traviata és Troubadour operák betanításánál. Figyelme a legaprólékosabb részletekre is kiterjed, a zenemű szépségeit elő is tudja varázsolni. Lelkiismeretes tanító, kitűnő dirigens, ügyes zenész. Babérkoszorut kapott. Különösen tetszettek a kabaré műsorából Haraszi Vilma és Révész Ilonka által előadott kuplék és Heltai „A léha” zenés magánjelenete.

A tegnapi nappal befejezte Polgár Károly társulata a zombori színi szezon s a társulat Lugosra megy át. Kötelességünk, hogy legaiább nagy vonásokkal foglalkozzunk az elmúlt szezonnal, az elért eredménnyel, az előadásokkal s általában a társulattal. Annál is inkább szükségesnek tartjuk ezt, mert a jövő színi szezon ismét Polgár Károlyé. Hisszük, hogy tárgyilagossá, egyenes és őszinte megjegyzéseinket fontolóra veszi az igazgató s akeptálja és a tapasztalt anomáliák megszüntetését keresztülviszi.

A tagadhatlan és minden szépitgetés nélkül ki kell mondanunk, hogy az előadásokkal és a társulattal különösen az utóbbi időben a zombori közönség általában nem volt megelégedve. És ennek igen egyszerű okai vannak. Egyik ok mindenestre a társulat szervezetlensége. Ma már közönséges színpadunkon, hogy legyen például egy két színész, akik minden létező szerepet eljátszanak. Tagadhatatlanul igen tehetséges színészek ezek, akiket a művezetőség ily ellenétes alakításoknál igénybe vett, de vajjon

produkálhattak-e a színészek a nem megfelelő szerepkörben perfekt alakítást. Ez merő abszurdum. Az ilyen forcirozásokban sem az illető színészek, sem pedig az előadás szempontjából nincs köszönet. Ezek megtörténtek a mi színpadunkon és mivel erősebb szerepekre egy két színésziünk volt, azok azután kénytelenek voltak végig gyötörni az egész repertoárt.

Ez a szervezetlenségéből, ez a rendszeretelenségéből, a belső villongásokból és éles ellentétekből származó ellenségeskedés eredményezte azt, hogy először az előadás elbukott és másodsor megrendítette a közönségnek és a sajtónak az egyes színészek tehetősége felől való hitét. Nem hozakodunk elő példakkal. Aki színházba járt vagy aki minden befolyástól és mellék tekintettől tárgyilagossá kritikáinkat figyelemmel kísérte, tudni fogja, hova célozunk.

Az eredménytelenség, az utóbbi napok pártolás hiánya egyik-másik színész indolenciájában keresendő. Nem esetről-esetre, de számos alkalommal tiltakoztunk a színpad nívója, a színészet reputációja és a közönséggel szemben tanúsított konfidencia ellen.

Mint tényt konstatálnunk kell, hogy voltak urak, akik az izetlen és sértő extemporalizálások özönével traktálták a közönséget és voltak ismét olyan nők, akik utaztak arra, hogy a közönség érdeklődését fagypontra sülyeszessék s ezáltal igazgatójuk reputációját és a színészet nívóját sárba rántották. Ezek szomorú igazságok, de tények és az igazság kimondása elől nem zárkozhatunk el.

Mi készséggel megengedjük, hogy egy-két lelkiismeretlen tag szorult a társulatba és hogy ezek botrányokat provokáltak az igazgató rovására, de az igazgató végtére is felelős személyzeteért; ha ő erélyes és a színházi törvények teljes szigorával torolja meg a confidenskedéseket, ily szigorú bírálatra semmiesetre sem volna alkalmunk.

A kiméletlen szigor alkalmazása azért is kötelessége lett volna az igazgatónak, mert itt az ő béréről, az ő tekintélyéről és az ő igazgatói reputációjáról volt szó. Avagy talán a szatmári színi állomás biztosabb szituációkkal ígérkezik és ezért ejti el a zomborit. Azt még nem kapta meg, itt pedig jövőre kötelezettségei vannak. Hogy Zombor meg bírja-e a három hónapos szezon, azt ő legjobban tudja, mert a bérlok a bérletekben mindvégig megmaradtak. Nagyon természetes azonban, hogy annak a közönségnek, amely horribilis összeget áldoz bérletre, nem épen mindegy, hogy milyen előadást produkál a társulat.

A legutolsó három nap alatt láthatta az igazgató, hogy a közönség nem ül fel és a bérlet megszűnte után okulva az előzményeken a színház tájára nem ment és mint azt a tapasztalat mutatta, nem hiába. Ha az előadások precizek, jól kidolgozottak, ha a rendezés gondos, ha a repertoár tartalmas, választékos és izléses, ha az igazgató a tagokkal és a közönséggel szemben loyális és előzékeny, ha a surlódásokat, amik a színpalak megett foglalkoztatják a társulatot, tapintatosan elsimitja, akkor az igazgató kivívja a közönség tiszteletét és nagybecsülését, akkor elhiheti, hogy Zombor város közönségének magyar eleme a színészetet és a színészeket meg fogja becsülni. — Szerencsés utat — a vizontlátásra.

Mikor e sorokat írjuk, a magyar színpad kárpitja egy évre legördül. A bucsu-előadások szereplői között állandóan hiány-

zött egy név, mely a színi évad javarészen át nap-nap után ott szerepel drámában, vigjátékban, bohózatban, operettben egyaránt s e névnek viselője, ami szinte hihetetlen, mindenütt kiválóan megfelelt feladatának. Ez a név garancia volt arra, hogy jó darabot el nem ronghathat egészen, rossz darabot tőrhetővé tehettek. A művész szervezete azonban nem vasgyuró szervezet s boszút állott azokon, akik visszaéltek vele. A színi évad végére felmondta a szolgálatot.

Igy esett meg aztán, hogy éppen azt, aki annyi gyönyörűséget szerzett nekünk, nem bucsuzhatott el nyílt színen tőlünk, sem mi ő tőle. Ami lehetetlenné vált a színházban, azt pótoljuk itt s őszinte szívvel kívánunk teljes fölépülést — Remete Gézának a viszontlátásig.

Halotthamvasztás.

A folyó hó 5-én megtartott Szabad Lyceumi előadáson előadta Fehér Jenő államépítészeti mérnök.

(Folytatás.)

Ellenben a krematórium ott állhat akár a város kellő közepén és oly maroknyi az ember hamva, hogy sok ezer ilyen földi maradvány volna aránylag kis helyen elhelyezhető.

Kár, hogy a halottégetés költségei nemzetgazdasági szempontból a földbetemetkezésével közvetlenül nem hasonlíthatók össze, amennyiben mind a kettőnél egészen mások az alapok s emellett a költségek esetről-esetre és helyről-helyre mások és mások. A halottégetésnek a krematórium építésére fordított tőke, annak kamatai és törlesztése fontosak, amelyek az épület nagysága szerint nagy változásokat mutathatnak, a fentartás, a hivatalnokok fizetése és a tüzelő anyag. A szokásos temetkezési módnál a földterület ára, a vízmentesítés, a gondozás és utak fentartása volnának azok a tényezők, amelyek figyelembe veendőek volnának.

Azokon a helyeken, ahol krematóriumok működnek, azt a tapasztalást tették, hogy a külsőségek azonos betartása mellett az elhantolás és a halottégetés költségei körülbelül egyenlők. Sőt a hamvasztás javára kevesbednek is, mert hiszen itt nagyobbáért olcsó fakoporsó választható és mért a költségek egyszer s mindenkorra szólnak. Ellenben a szokásos temetkezési módnál a sir diszitése, a korbács, a sarkó és azok járuléka nagyobb költségeket igényelnek, mint a hamvak befogadására szolgáló urna. Emellett a sir fentartása további költségekbe is kerül. Még előnyösebben alakul a halotthamvasztás költsége, ha a nagy városok szegény halottainak az eltakarítására gondolunk, mert ebben az esetben a költségek a szokásos temetkezési költségeknek csaknem a felére redukálódnak. És ha most Páris képzünk el, ahol évenként körülbelül 6000 holttestet égetnek, könnyen elgondolhatjuk azt is, hogy itt a fűtés nem fogja minden egyes esetben újból kezdetét venni, hanem a tüzelőhelyek üzeme többé-kevésbé állandó marad. Egy-egy hamvasztás önköltsége mintegy 2.4 márka.

Nagy előszeretettel állítják mindazok, akik a halotthamvasztásnak nem barátai, hogy a gyilkosságnak, de különösen a mérgezési eseteknek a száma még akkor is szaporodni fog, ha a halottégetés csak fakultatíve terjedhetne el. Mert az ő állításuk szerint az elföldelt hulla bármikor exhumálható s abban a méreg még akkor is meg-

állapítható, amikor már teljesen feloszlott. Ha tehát bűntény esete forogna fenn, a gyilkos még nagyszámu esztendők múltán is felelősségre vonható. A halottégetésnél ellenben később fellépő gyanu esetén teljesen ki van zárva annak a lehetősége, hogy bizonyítékok legyenek beszerezhetőek. Ennél fogva a bűnre való hajlandó könnyebben fejlődhet ki, ha a tisztelt gyilkos urak előre számítanak a holttest elégetésére s biztosak abban, hogy a halál után 3-4 nappal az elkövetett bűnnek minden nyoma megsemmisül.

Néhány esztendővel ezelőtt Poroszországban közzétett statisztika szerint ott 600 ezer esetre egyetlen egy exhumálás esett. Azt hiszem — mert erre nézve statisztikai adataim nincsenek — hogy az ilyen exhumálási esetek száma általában is végtelenül csekély. És még ezek a csekély számu esetek is veszítenek a jelentőségükből, ha figyelembe vesszük, hogy a gyanu még ezeknek az eseteknek is csak bizonyos százalékában igazolódik. A törvénytörvényeseknek a feladata rendkívül nehéz és nagyon sokszor nem vezet eredményhez. A legveszedelmesebb mérgek egynéhány, a növényi alkaloidok annyira szétbomlanak már néhány hét alatt az eltemetett hullában, annyira vegyülnek a hulla bomlási produktumaival, hogy még a nyomuk sem fedezhető fel. Más hasonló mérgek pedig rendkívül analog hatásokat mutatnak azokkal, amelyek a feloszlás alkalmával keletkeznek. Az ilyen hulla-mérgek, az ugynevezett ptomainák 30 esztendővel ezelőtt még teljesen ismeretlenek voltak. Csak a hetvenes évek elején fedezte fel őket *Selmi* bolognai professzor, de a természetüket még ma sem kutatták ki teljesen. Csak annyi bizonyos, hogy az általuk előidézett jelenségek néhány növényi mérgek hatásával teljesen azonosak. Abban az időben tehát, amikor ezeket a ptomainákat még nem ismerték, kénytelenek voltak a törvénytörvényes szakértők, hogy a halál okának állapítsanak meg olyan körülményeket, amelyek a halál következményei voltak. Nem mentek tehát ezen a réven a justizmordok valami nagy ritkaság-számba.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

K. M. Bezdán. Az értesítést még mindig várjuk. Az a dunamelléki vasut még sokáig fog kiépülni.

K. M. Madaras. Csakis úgy közöljük, ha még más lapban nem jelent meg. Azt könnyű megállapítani.

Faust. Lehetséges, úgy hisszük megválnak P.-tól. Virágvasárnapkor Budapesten.

J. L. Zenta. Nem jár hozzánk. Küldje be. Viszontlátásra.

HIRDETÉSEK.

Kiadó ház.

Apatini-ut 35. számú ház, mely 5 szoba, 2 konyha, éléskamra és mellék-helyiség, villany bevezetéssel, parkirozott udvar és termő gyümölcsfákkal van ellátva, **f. évi május 1-től kiadó.** — Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Schlachter József

Apatini-ut 25.

6-6

Meghívó.

A Bácsmezei Munkás Takarékszövetkezet **f. évi február hó 9-én d. u. 2 órakor**, határozatképtelenség esetén **23-án d. u. 2 órakor** a szövetkezet helyiségében tartja meg

I. évi rendes közgyűlését,

melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési elnök választása.
 2. Igazgatói jelentés a lefolyt üzletév eredményéről.
 3. Az 1907. évi zárszámadás és mérleg, továbbá a felügyelő-bizottság jelentésének bemutatása és ezzel kapcsolatban a felmentvény megadása.
 4. A II. csoport megnyitása.
 5. Igazgató, aligazgató, 6 rendes és 6 pót igazgatósági tag, 6 rendes és 3 pót felügyelőbizottsági tag választása.
 6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése.
 7. Netáni indítványok, melyek 3 nappal a közgyűlés előtt írásban benyújtandók.
- A zárszámadás és mérleg a szövetkezet helyiségében a közgyűlés előtt 8 nappal megtekinthető.

Zomborban, 1908. évi január hó 28-án.

Az igazgatóság.

Aki a legjobb és leg-
egészségesebb italt
akar inni, az vegyen
rácürmöst.
Kapható: Sztankovits
Lázárnál, Sztapáron.
2 nagy palack ára,
franco szétküldve
3 korona.

5-2

821/kg. 1908. szám.

Pályázati hirdetés

Ada község előljárósága egy segéd-jegyzői állásnak helyettesítés utáni betöltésére pályázatot hirdet.

Feltételek: szakképzettség a községi háztartás önálló vezetésében. (Nevezetesen: a költségvetés, zárszámadás készítése, a központi könyvelői teendők kezelése stb.)

Javadalom: 1000 korona s szorgalmához mérten mellékjövedelem. Az illetőnek beválás esetén megválasztása biztosított.

Felhívotnak pályázni óhajtók, hogy okmányokkal felszerelt kérvényüket Ada község előljáróságánál nyújtsák be.

Oklevéllel bíró egyének pályázók közül előnyben részesülnek.

Ada (Bácska), 1908. január 26-án.

Király Lajos, Wolf József,
jegyző. 2-1 bíró.

Hirdetmény.

A zombori I. önszegélyző szövetkezet **folyó évi február hó 2-án délelőtt 10 órakor** saját helyiségében tartja az idei rendes közgyűlést, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Közgyűlés tartamára elnök választása.
2. Igazgatósági jelentés a mult forgalmi évről.
3. A mult évi számadások megvizsgálása, a forgalom kimutatása és jóváhagyása.
4. Igazgató, aligazgató, igazgatósági tagok és felügyelő-bizottság felmentése.
5. A XXIII. ciklus törzsbetéteinek mi-kénti kifizetése és a nyereség felosztása.
6. A XXVIII. ciklus megalakítása.
7. A kilépett igazgatósági tagok és felügyelő-bizottságba 1 tagnak megválasztása (alapsz. 42. §.).
8. A felszerelések megbecsülésére kiküldendő 5-ös bizottság megválasztása.
9. Netáni indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlés ideje előtt 3 nappal az igazgatóságnak írásban beadandók, mivel a később érkezők figyelembe nem vétetnek.
10. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két tagnak megválasztása.

Az 1. és 5. alatti pontokhoz a szövetkezetnek csak régi tagjai szólhatnak, míg a 8. és 9. pontban foglaltakhoz az új ciklus tagjai is befolyhatnak.

Egyben az igazgatóság közhírré teszi, hogy a XXIII. ciklus 1907. évi december hó 31-én feloszlott és annak kifizetése február hó 5-én veendi kezdetét.

Ennélfogva a kereskedelmi törvény 246. §-a és az alapszabályok 33. §-a értelmében felhívotnak mindazok, kiknek ezen és az előző években feloszlott ciklusból bármi igényeik vannak, hogy követeléseiket 1908. év végéig érvényesítsék, mert annak elmulasztása esetén mindennemű igényeik az alapszabályok 29. §-a értelmében elévülnek.

A mérleg kimutatása az egylet helyiségében megtekinthető.

Zombor, 1908. évi január hó 15-én.

Scherer Rezső, Bittermann Nándor,
jegyző. 3-3 igazgató.

329. kig. sz. 1908.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye titeli járásához tartozó Sajkáslak községében lemondás folytán üresedésbe jött irnok-végrehajtói állásra pályázatot nyitok s felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi február hó 13-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak, a kérvényhez a keresztlevél is feltétlenül csatolandó.

Az állás javadalmazása évi 600 kor. készpénz.

Titel, 1908. január 21-én.

Szemző János,

3-2

főszolgabíró.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Mühle Vilmos

cs. és kir. udvari szállító

Temesvár

Sürgöncim:

4-3

„Virágtelep Temesvár.”

Távbeszélő 10. sz.

Bármely vidékre szavatolás mellett szállítja:

A legszebb és legdivatosabb Csokrok és Koszorúkat

üde élő virágokból, a legjobb kivitelben.

Menyegzői és alkalmi csokrokat Ünnepeyi és gyászkoszorúkat

Sürgős megrendeléseket táviratilag kérem.

A Monarchia legnagyobb virágszállítója.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

Bittermann Nándor és Fia

kö- és könyvnyomdája

ZOMBORBAN,

a vármegye palotájában.

Megrendelések a legrövidebb idő alatt szállítottatnak.

*

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

*

Könyvkötői munkák

elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítottatnak.

*

Községi nyomtatványokból

nagy raktár.

*

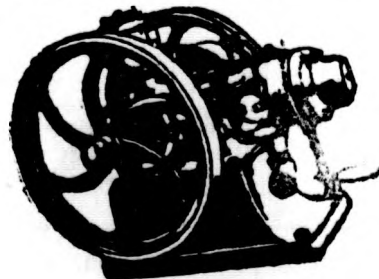
60-18

Telefonszám: 18.

Eredeti svéd gyártmányu BOLINDERS NYERSOLAJMOTOROK és NYERSOLAJLOKOMOBILOK

RUNDLÖF SZABADALMA!

Ezernél
több
üzemben!

Ezernél
több
üzemben!

Üzemük a létező legolcsóbb, legmegbízhatóbb.

Szerkezetük szabatos, könnyen érthető, könnyen hozzáférhető, — a por elől védve van. Keszéléshez nem kell gépész. Megindítás után nem kell felügyelet. Pénzügyi felügyelet nincsen — Bármely üzemhez és bárhol használhatók. Motorok 3-tól 100 lóerőig és feljebb. — Lokomobilok 5-től 20 lóerőig. Szakszerű felvilágosításokkal, árjegyzékkel, ajánlattal és referenciákkal kívánatra díjmentesen szolgálunk.

SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TARSA gépraktár és műszaki iroda BUDAPEST, V., Váci-körút 26. — Távirati cím „USZU” Budapest.